

**[Damsgaard.]**

ændring, men det gjorde sluttallene på statsbudgettet større. Det samme gjaldt omlægningen af pensionistnedslagene til forhøjede pensionstillæg.

Også i det foreliggende forslag er en betydelig del af stigningen udtryk for, at det offentlige omkostninger stiger med priser og lønninger. Af stigningen på 3,6 milliarder kr. — det er jeg kommet til, jeg hørte hr. Niels Ravn var kommet til 3,9 milliarder kr. — af denne stigning på 3,6 milliarder kr. på det samlede statsbudget er ikke mindre end 2,6 milliarder kr. reserveret til imødegåelse af pris- og lønstigninger. Vi havde alle været bedre tjent med, om en mindre del havde været udtryk for inflation og en større del til gengæld for reelle forbedringer af de goder, det offentlige leverer til borgerne og erhvervene. Over for de mange ønsker om bevillinger til dette eller hint gode formål har jeg ønsket at pege på denne sammenhæng.

Som dansk økonomi i disse år stiller sig, må vi se i øjnene, at flere eller større offentlige bevillinger overvejende vil forøge den del af de offentlige budgetter, der kun tjener inflationen, og det vil mindske vor indflydelse på, hvilke forbedringer der faktisk bliver gennemført, og hvilke der vil gå i stå eller ikke kan udnyttes på grund af manglende reel kapacitet i den ene eller den anden retning. Vort samfund har i mange år taget let på den nødvendighed, at vi må afpasse vort samfundsforbrug efter, hvad vi kan producere. Det er den stadige inflation og de stadige underskud over for udlandet 1960erne igennem, der har gjort de sidste 2-3 års gradvise stramning nødvendig.

Ingen kan bestride, at der gennem det sidste par år er sket betydelige stramninger af den økonomiske politik, og at vort samfund ville have været meget ilde stedt økonomisk uden disse stramninger. Man kan mene, at de gunstige resultater heraf har ladet vente på sig — også længere, end de efter de økonomiske teorier skulle. Men det skyldes nok især to ting, som jeg vil nævne.

For det første at det for regeringen har

været et ufravigeligt mål, at den fulde beskæftigelse og den reelle produktions- og velstands fremgang skulle sikres så langt, det overhovedet var muligt. Det har ikke kunnet undgå at sinke virkningerne over for inflationen og betalingsbalancen. En regering og et folketingsflertal savner ikke midler, der kan bremse en inflation og fjerne et underskud på betalingsbalancen. Men erfaringerne fra hele efterkrigstiden viser, at den vanskelige opgave er at hindre inflation og underskud og samtidig at fastholde beskæftigelse og reel fremgang. Det er her, nødvendigheden af en indkomstpølitik kommer ind i det økonomiske billede. For det andet viser det, at det moderne samfund er en meget tung maskine; det tager tid at skifte spor, i hvert fald når vi vil undgå alvorlige skader på beskæftigelse og reel fremgang — og det vil vi.

Der har i de seneste måneder vist sig begyndende resultater af regeringens hidtidige økonomiske politik både på handels- og betalingsbalancen og i et mindre indenlandsk efterspørgselspres. Det er dog vel nok desværre kun krusninger i forhold til den inflation og de vældige underskud over for udlandet, som er opsummeret gennem de sidste 10 år. Vi skal selvfølgelig glæde os over alle disse lyspunkter, men jeg vil bestemt advare mod at overvurdere deres betydning. De giver, så vidt jeg kan se, intet grundlag for at slække på den faste økonomiske politik, regeringen har udstukket for 1971, herunder rammerne for indkomstpølitikken.

At det moderne samfund og ikke mindst statsbudgettet er en tung maskine, som ikke skifter retning på en studs, viser sig på anden måde. Umiddelbart kan det nok undre, at staten på den ene side afstikker en ramme på 3-4 pct. for arbejdsmarkedets og den øvrige befolknings indkomststigning i 1971 og på den anden side samtidig øger sit eget budget med en halv snes pct. og afsætter 2,6 milliarder kr. eller ca. 8 pct. til dækning af løn- og prisstigninger. Det er imidlertid ikke så modstridende endda, som det i første omgang kunne lyde. Der kan være